

XIII CONGRÉS · ÀMBITS DE DEBAT

JUSTÍCIA SOCIAL, SERVEIS PÚBLICS I ESTAT DEL BENESTAR

RESOLUCIÓ XIII CONGRÉS

EL PSC A FAVOR DE LA LEGALITZACIÓ DEL CÀNNABIS

És una realitat que el consum del cànnabis ha anat popularitzant-se. Dades de l'Observatori Europeu de les Drogues de l'any 2015 indiquen que l'11,7% del total dels joves europeus són consumidors de cànnabis i el 17% dels joves al nostre país són usuaris d'aquesta substància. La tendència ha anat a l'alça durant els darrers anys. Així doncs s'observa una normalització del consum del cànnabis tal i com passa amb l'alcohol i tabac, drogues legals d'ús recreatiu generalitzat. Tot i així, la regulació no s'adequa a aquesta realitat. Una nova regulació no només buscaria solucionar les incongruències i els buits legals de l'actual, sinó també combatre activament el narcotràfic i protegir als treballadors i consumidors del sector. L'Uruguai i els estats de Colorado i Washington, d'Estats Units, han legalitzat el comerç del cànnabis.

Problemàtica de la regulació actual

L'actual regulació al nostre país es troba al Codi Penal i a la Llei Orgànica de Protecció de la Seguretat Ciutadana. La norma penal castiga el cultiu, elaboració, tràfic o qualsevol altre conducta que promogui, afavoreixi o faciliti el consum de drogues. La norma administrativa sanciona el consum de drogues en qualsevol cas, en espai públics, així com la producció destinada a l'autoconsum susceptible de ser vista des de la via pública.

De la regulació actual s'aprecia una important incongruència: el consum en un espai privat per un particular es permet, però no que pugui adquirir a l'exterior la substància. D'aquesta manera s'entén el cultiu i la producció pròpia, però segueix essent una incògnita la procedència de tot el necessari per la preparació de la substància. La llei deixa una llacuna en aquest aspecte. Es sobreentén un mercat il·lícit. Del contrari no existiria un consum cada cop més generalitzat del cànnabis. Quan hi hagi usuaris que puguin consumir legalment dins d'uns límits, hi haurà mecanismes no controlats de producció i venda.

El mateix ocorre amb el consum compartit. Seguint la lletra de la llei, l'usuari només podria consumir en un espai tancat i sol. Tractant-se d'una droga que podríem considerar social, el fet que dues o més persones consumissin en el mateix espai s'apreciaria com a conducta perseguible penalment, dada l'ambigüitat usada en l'articulat. Això genera una situació d'inseguretat jurídica que han hagut de resoldre els Tribunals, aplicant una disparitat de criteris que no ajuda a entendre el què es pot fer i el què no. El Tribunal Suprem, en un exercici de realisme, va donar uns paràmetres per permetre el consum compartit, per tal de donar una mica de llum al buit legal que genera el Codi Penal. D'aquesta manera van aparèixer clubs socials de consumidors de cànnabis, que es movien en aquesta situació d'al·legalitat.

Les associacions cannàbiques

Els clubs socials de consum de cànnabis o associacions cannàbiques neixen com espais privats on les persones que són usuàries de la marihuana poden consumir amb d'altres. Com que l'existència d'aquests espais es permet per una llacuna legal, alguns tribunals han considerat que poden incórrer en delictes per interpretar de manera diferent els criteris del Tribunal Suprem. A la ciutat comtal ha crescut exponencialment en els darrers anys el nombre d'aquest

tipus d'associacions, com en altres municipis del nostre país. L'Ajuntament de Barcelona va prendre mesures per regular aquests espais dins del marc de la seva competència. Això es tradueix en ordenances que només entren a tractar afers relatius a l'urbanisme i de característiques arquitectòniques dels locals. És un avenç que no resol el principal problema: quan els titulars i treballadors d'una associació cannàbica incorren en un delictes contra la salut pública en un marc normal de funcionament.

El Parlament de Catalunya va aprovar, amb el suport del grup socialista, el juliol del present any, la tramitació d'una ILP que regulés aspectes més amplis del funcionament de les associacions cannàbiques. Les federacions d'aquestes associacions com FEDCAC o CATFAC van treballar durament pel reconeixement d'uns drets i obligacions pels clubs cannàbics que marquessin unes línies bàsiques de conducta. Però la problemàtica segueix essent la mateixa ja que aquesta ILP no podia regular sobre tot el què seria necessari per dotar de seguretat jurídica plena, doncs la competència en matèria penal és estatal. Moltes qüestions com la producció de la marihuana o els drets dels treballadors d'aquestes associacions queden en l'aire. El parlament navarrès va intentar legislar en els mateixos criteris que la ILP catalana, fet que va portar al recurs d'inconstitucionalitat de la norma per invasió de competències. D'aquesta manera, qualsevol regulació sobre aquesta matèria que vulgui donar seguretat jurídica, difícilment prosperarà si no ve des del Congrés i el Senat.

Què hem de fer com a socialistes

Observant que l'aparició d'aquestes associacions és cada cop més generalitzada i el consum ha augmentat, hem de posar-nos al costat de la normalitat i fer un exercici de realisme.

El consum de cànnabis s'ha demostrat menys lesiu per la salut i la conducta que el consum d'alcohol. Per a més inri s'han provat efectes positius a nivell terapèutic. Cal que el PSC es posicioni al costat d'aquesta nova cultura del consum que cada cop és més arrelada per tal de controlar, protegir i donar seguretat jurídica a les persones que intervenen en tots els nivells del mercat del cànnabis.

La despenalització del comerç del cànnabis és l'opció més favorable pel conjunt de la societat. Comporta la possibilitat de dotar de drets laborals particulars als treballadors de les associacions cannàbiques, així com establir protocols de prevenció de riscos en la tasca que desenvolupen i protegir als titulars de les mateixes, precisant les conductes permeses i les prohibides. Dota de garanties sanitàries i de qualitat el producte que es comercia amb un sistema de control administratiu, evitant que aquest estigui adulterat i causi un perjudici al consumidor. Combat el narcotràfic que actualment controla el mercat il·lícit, acabant amb xarxes criminals destinades a l'elaboració i transport, que són responsables d'altres delictes aparellats com l'explotació de persones, l'extorsió i el blanqueig de capitals, entre d'altres. Augmenta també la recaptació de l'Estat a nivell tributari, doncs les càrregues impositives als productes cannàbics formarien part d'un comerç normalitzat, sens perjudici de la creació d'impostos o taxes específics.

És clar que aquesta legislació no ha de ser una porta oberta sense límits al comerç del cànnabis. Ha de servir per intervenir el sector i establir uns màxims, com passa amb l'alcohol i el tabac, des del màxim rigor sanitari i social. Persegueix la protecció de les persones consumidores i no consumidores, dels treballadors i treballadores del sector i qualsevol altres que s'involucrin en el mercat. L'establiment de regles sempre és necessari quan es tracta d'una realitat normalitzada per la societat. Es va fer en el seu dia amb l'alcohol i el tabac. La regulació despenalitzadora ens afavoreix a totes i tots.